



Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Uitwerking berekening prestatieanalyse (voortgezet) speciaal onderwijs

27 februari 2023

INHOUD

| | | |
|-----|---|----|
| 1. | Inleiding | 1 |
| 2. | Data | 1 |
| 3. | Uitgangspunten bij de prestatieanalyse | 1 |
| 3.1 | Bepaling van groepen binnen het so en vso | 1 |
| 3.2 | De indicatoren | 2 |
| 3.3 | Percentielgrenzen | 2 |
| 3.4 | Weging van de indicatoren..... | 2 |
| 3.5 | Missende waarden/ontbrekende informatie | 2 |
| 4. | Beschrijving van de indicatoren | 3 |
| 4.1 | Behaald uitstroomniveau op school conform OPP 2021-2022 | 3 |
| 4.2 | Indicator IQ in relatie tot behaald uitstroomniveau op school 2021-2022..... | 4 |
| 4.3 | Indicator Plaatsbestending schooljaar 2020-2021 | 6 |
| 4.4 | Indicator Tussentijdse uitstroom 2021-2022 | 7 |
| 4.5 | Indicator Behaald uitstroomniveau regulier onderwijs (so)/vervolgonderwijs (vso) op uw school 2021-2022 | 9 |
| | Bijlage I: Voorbeeld | 11 |

1. Inleiding

In dit document wordt de berekening achter een deel van de indicatoren uit de prestatieanalyse SO¹ uiteengezet. Op basis van dit document is het mogelijk om met de ingevulde vragenlijst van een onderwijskundige eenheid (OKE) te bepalen hoe een school presteert ten opzichte van andere scholen in de sector.

Met ingang van schooljaar 2019/2020 is de prestatieanalyse veranderd en kijken we breder naar risico's op scholen aan de hand van meerdere indicatoren. De uitkomsten van de vragenlijst uitstroomgegevens is een van de aspecten geworden van de beoordeling of we wel of geen risico's aan besturen en scholen toekennen. Wanneer we risico's vermoeden brengen we die in samenhang met andere gegevens en nemen we contact op met het bestuur om te bepalen wat nodig is. Dit jaar geven we wederom een terugkoppeling. Deze lichten we in dit document per indicator verder toe.

2. Data

De prestatieanalyse SO bestaat onder andere uit gegevens uit de vragenlijst uitstroomgegevens die in het najaar van 2022 is verstuurd. Deze gegevens hebben betrekking op het schooljaar 2021-2022 (uitstroom) en deels betrekking op het schooljaar 2020-2021 (bestending). Dit vullen we aan met andere gegevens die we bijvoorbeeld via DUO ontvangen. Het totaal aan informatie gebruiken we voor het bepalen van het risico per onderwijskundige eenheid (hierna school genoemd).

3. Uitgangspunten bij de prestatieanalyse

3.1 Bepaling van groepen binnen het so en vso

De inspectie houdt bij de analyse van de vragenlijst uitstroomgegevens rekening met de verschillende onderwijssoorten speciaal onderwijs (so) en voortgezet speciaal onderwijs (vso). Omdat leerlingen van het so naar andere niveaus uitstromen dan leerlingen van het vso is voor beide onderwijssoorten een aparte, maar vergelijkbare, vragenlijst ontwikkeld. Dit maakt de indicatoren voor beide onderwijssoorten vergelijkbaar.

Niet alleen de onderwijssoorten, maar ook de leerlingpopulatie binnen de onderwijssoorten geeft aanleiding om scholen verder in groepen op te splitsen. De verschillen in uitstroompatronen van scholen zijn voornamelijk te verklaren door de leerlingpopulatie van de scholen. Op basis van de vragenlijsten zijn verschillen te zien in de hoogte van het IQ van de leerlingen. Daarnaast blijkt uit eerdere analyses dat scholen met relatief veel meervoudig gehandicapte (MG) of zeer moeilijk lerende (ZML) leerlingen een ander uitstroompatroon laten zien dan scholen met andere type leerlingen. Door de invoering van passend onderwijs zijn de registraties van deze indicaties veranderd, waardoor het niet meer goed mogelijk is deze leerlingen te onderscheiden. Daarom is er gekozen voor een alternatieve indeling van scholen. Evenals in voorgaande jaren is het uitgangspunt hierbij om scholen in groepen te delen die qua leerlingpopulatie zo veel mogelijk vergelijkbaar zijn. Dat wil zeggen dat de leerlingpopulatie vergelijkbaar is wat betreft de cognitieve capaciteiten (IQ) en uitstromen naar vergelijkbare uitstroombestemmingen (niveaus).

Op basis van deze uitgangspunten zijn er twee groepen scholen onderscheiden, waarbij het IQ van de uitgestroomde leerlingen bepalend is. Voor een betrouwbare indeling is het van belang dat er genoeg IQ gegevens zijn per school. Daarvoor hanteren we het volgende criterium: van ten minste 5 uitgestroomde leerlingen moet het IQ bekend zijn en daarnaast is het aandeel uitgestroomde leerlingen met bekend IQ per school ten minste 70%. Wanneer aan dit criterium wordt voldaan wordt een school verder ingedeeld op basis van het aandeel uitgestroomde leerlingen met een IQ van minder dan 70, waarbij de grens op 80% ligt. Deze criteria zijn gekozen omdat dit inhoudelijk dicht bij de indeling op basis van ZML en MG ligt, welke in eerdere jaren gebruikt is. Daarnaast biedt de indeling mogelijkheden om rekening te houden met de populatie in dit model, door scholen te onderscheiden waarvoor enkele indicatoren in dit model niet (goed) gewaardeerd kunnen worden (zie paragraaf 4.4 en 4.5).

¹ SO (hoofdletters) verwijst naar de sector speciaal onderwijs, so/vso (kleine letters) verwijst naar de scholen voor speciaal onderwijs respectievelijk voortgezet speciaal onderwijs

Op basis van bovenstaande zijn de volgende drie groepen gedefinieerd:

1. Scholen waarvan 80% of minder van de uitgestroomde leerlingen een IQ tot 70 heeft.
2. Scholen waarvan meer dan 80% van de uitgestroomde leerlingen een IQ tot 70 heeft.
3. Scholen waarvan bij minder dan 70% van de uitgestroomde leerlingen een IQ bekend is en/of wanneer van minder dan 5 uitgestroomde leerlingen het IQ bekend is.

3.2 De indicatoren

Op basis van de vragenlijst opbrengsten worden er vijf indicatoren gemaakt voor de prestatieanalyse SO:

1. Behaald uitstroomniveau op school conform ontwikkelingsperspectief (OPP) (voorheen: uitstroom op niveau ontwikkelingsperspectief)
2. IQ in relatie tot behaald uitstroomniveau op school (voorheen: uitstroom in relatie tot IQ)
3. Plaatsbestending (voorheen: bestending)
4. Tussentijdse uitstroom
5. Behaald uitstroomniveau regulier onderwijs/vervolgonderwijs op uw school (voorheen: einduitstroom)

Deze indicatoren worden uitgebreid beschreven in hoofdstuk 4.

Omdat bijna alle leerlingen in groep 2 (>80% IQ<70) uitstromen naar het vso of arbeid/dagbesteding kan er voor deze groep geen grenswaarde worden bepaald op de indicatoren einduitstroom en tussentijdse uitstroom naar het regulier- of vervolgonderwijs. Deze indicatoren worden voor groep 2 dan ook buiten beschouwing gelaten. Zij krijgen het label 'N.v.t.'. Daarnaast geldt voor groep 3 dat er te weinig IQ gegevens bekend zijn om de indicator IQ in relatie tot behaald uitstroomniveau op school te berekenen.

3.3 Percentielgrenzen

De grenzen per indicator uit de vragenlijst uitstroomgegevens worden bepaald op basis van de beschikbare informatie van alle scholen en is per onderwijssoort (so/vso) en IQ-groep verschillend. De grenzen zijn gebaseerd op de zogenaamde 25%-regel. Bij elke indicator is een rangorde van de waarden gemaakt (bijvoorbeeld het percentage uitstroom naar het speciaal onderwijs). Hierin worden enkel de scholen waarvan de informatie beschikbaar is meegenomen. Op basis van deze rangorde zijn steeds de 25 procent scholen met de laagste score per indicator en per groep in de prestatieanalyse als risico gedefinieerd. In de tabellen laten we per indicator zien bij welke score respectievelijk 25%, 50% of 75% van de scholen kan worden onderscheiden. Bijvoorbeeld: als het 75e percentiel op de score 83% ligt, dan betekent dat 75% van de scholen in deze IQ-groep een score van 83% of lager heeft. Deze lijnen zijn bedoeld om de positie van de school ten opzichte van andere vergelijkbare scholen weer te geven. Let op: de lijnen geven geen ondergrens, signaleringswaarde of minimum weer. Doordat er voor scholen in groep 3 te weinig IQ-gegevens beschikbaar zijn om een goede vergelijking te kunnen maken met andere scholen, worden er voor groep 3 geen percentielgrenzen weergegeven.

3.4 Weging van de indicatoren

Met ingang van schooljaar 2019-2020 hanteren wij niet meer enkel de beslisregel op basis van de vragenlijst uitstroomgegevens. De uitkomsten van de vragenlijst uitstroomgegevens bekijken wij in samenhang met andere data en op basis daarvan maken wij een inschatting of er sprake is van risico's bij de school en/of het bestuur. Wanneer wij risico's zien, nemen we contact op met het bestuur om de risico's te bespreken.

3.5 Missende waarden/ontbrekende informatie

In alle gevallen is gebruik gemaakt van de aantallen zoals door de school opgegeven. Wanneer informatie ontbreekt die wel nodig is voor het berekenen van een of meerdere indicatoren heeft dit gevolgen voor de score op deze indicatoren. Ontbrekende gegevens kunnen verschillende gevolgen hebben.

- Wanneer data ontbreken omdat deze niet van toepassing zijn, leidt dit tot de score 'geen oordeel'. Dit is bijvoorbeeld mogelijk als een school in het schooljaar 2021-2022 geen tussentijdse uitstroom van leerlingen had.
- Wanneer er van een school geen informatie beschikbaar is die nodig is voor de bepaling van de waarde op een indicator, maar dit wel zou moeten, betekent dit dat deze indicator de score

'onbekend' krijgt. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer er aangegeven is dat er leerlingen zijn uitgestroomd, maar deze uitstroom niet gespecificeerd is naar de diverse niveaus.

3.6 Berekening uitkomsten oude en nieuwe versie vragenlijst uitstroomgegevens

De berekening van de indicatoren is hetzelfde gebleven. Per indicator wordt aangegeven welke vragen van de oude en nieuwe versie van de vragenlijst uitstroomgegevens gebruikt worden.

4. Beschrijving van de indicatoren

4.1 Behaald uitstroomniveau op school conform OPP 2021-2022 Voorheen Indicator Uitstroom op niveau ontwikkelingsperspectief

Gebruikte vragen uit de vragenlijst voor indicator uitstroom op niveau ontwikkelingsperspectief

| vraag | so en vso |
|----------------------|--|
| oude versie | |
| 7 | Ontwikkelingsperspectief van de uitgestroomde leerlingen schooljaar 2021-2022 (> 6 weken ingeschreven) |
| 7a | Onder het niveau dat was vastgesteld in het ontwikkelingsperspectief |
| 7b | Op het niveau dat was vastgesteld in het ontwikkelingsperspectief |
| 7c | Boven het niveau dat was vastgesteld in het ontwikkelingsperspectief |
| 7d | Onbekend |
| nieuwe versie | |
| 6b | Ontwikkelingsperspectief van de uitgestroomde leerlingen schooljaar 2021-2022 (> 6 weken ingeschreven) |

Deze indicator is gebaseerd op vraag 7 uit de oude versie van de vragenlijst of vraag 6b uit de nieuwe versie. Sinds schooljaar 2021-2022 gaat het om het uitstroomniveau waarop de school de leerling heeft gebracht ten opzichte van het *verwachte* uitstroomniveau dat is vastgelegd in het ontwikkelingsperspectief (OPP). Het betreft leerlingen die langer dan 6 weken op uw OKE verbleven en die zijn uitgestroomd in schooljaar 2021-2022. Het gaat alleen om de einduitstroom. Leerlingen waarvan niet bekend is of zij op, onder of boven het niveau uitstromen, tellen niet mee in de berekening.

$$pOPP = \frac{OP}{n} * 100$$

Waarbij geldt:

pOPP = percentage leerlingen dat uitstroomt op het niveau van het OPP

OP = aantal leerlingen dat uitstroomt op het niveau van het OPP

n = aantal leerlingen dat uitstroomt op, onder of boven het niveau dat is vastgesteld in het OPP

Het percentage leerlingen dat uitstroomt op het niveau van het OPP (pOPP) is bepalend voor deze indicator. In Tabel 1 staan de grenzen per groep aangegeven. Zoals we in paragraaf 3.3 hebben toegelicht, geven we aan bij welke score respectievelijk 25%, 50% of 75% van de scholen kan worden onderscheiden. Omdat dit schooljaar bij meer dan 25% van de (v)so-scholen sprake was van 100% uitstroom op OPP, ligt het 75^e percentiel op 100%. Het omslagpunt, waarbij uitstroom op OPP 100% is, ligt voor het speciaal onderwijs IQ-groep 1 op het 74^e percentiel en voor IQ-groep 2 op 62^e percentiel. In het voortgezet speciaal onderwijs ligt dit omslagpunt voor IQ-groep 2 op het 73^e percentiel.

Tabel 1: Percentielgrenzen per groep voor indicator behaald uitstroomniveau op school conform OPP, so en vso, prestatieanalyse

| sector | groep | 25 ^e percentiel | 50 ^e percentiel | 75 ^e percentiel |
|--------|---------------|----------------------------|----------------------------|----------------------------|
| SO | 1) ≤80% IQ<70 | 73,78 | 87,22 | 100,00 |
| SO | 2) >80% IQ<70 | 80,00 | 91,66 | 100,00 |
| VSO | 1) ≤80% IQ<70 | 72,91 | 82,43 | 93,16 |
| VSO | 2) >80% IQ<70 | 78,14 | 87,75 | 100,00 |

4.2 Indicator IQ in relatie tot behaald uitstroomniveau op school 2021-2022 Voorheen indicator Uitstroom in relatie tot het IQ

Gebruikte vragen uit de vragenlijst voor indicator IQ in relatie tot behaald uitstroomniveau op school

| vraag* | so | vso |
|--------|---|---|
| 6b | Aantal leerlingen per uitstroomniveau (>6 weken ingeschreven) | Aantal leerlingen per uitstroomniveau (>6 weken ingeschreven) |
| 5a | Aantal leerlingen per IQ-categorie | Aantal leerlingen per IQ-categorie |

*Deze vragen hebben hetzelfde nummer in de oude en nieuwe versie van de vragenlijst.

Indicator IQ in relatie tot behaald uitstroomniveau op school is gebaseerd op vraag 6b (uitstroom) en vraag 5a (totaal IQ score van de uitgestroomde leerlingen). Om de uitstroom in relatie te brengen met het IQ van de uitgestroomde leerlingen worden er punten toegekend aan zowel de uitstroomniveaus als de IQ score (in categorieën).

De punten die bij de IQ categorieën horen, zijn voor so en vso gelijk. Deze punten zijn weergegeven in Tabel 2. De punten van de prestatieanalyse voor de uitstroomniveaus zijn voor het so weergegeven in Tabel 3 en voor het vso in Tabel 4.

Tabel 2: IQ punt per categorie, prestatieanalyse

| IQ categorie (c) | IQ punt per categorie |
|------------------|-----------------------|
| > 120 | 8 |
| 111-120 | 7 |
| 90-110 | 6 |
| 80-89 | 5 |
| 70-79 | 4 |
| 50-69 | 3 |
| 35-49 | 2 |
| <35 | 1 |

NB: De categorie 'onbekend' wordt buiten beschouwing gelaten. Hier worden geen punten aan verbonden.

Tabel 3: Uitstroompunt per niveau so-scholen, prestatieanalyse

| Niveau (b) vanuit so | Uitstroompunten |
|--|-----------------|
| Vso richting dagbesteding belevingsgericht | 5 |
| Vso richting dagbesteding activerend | 5,5 |
| Vso richting dagbesteding arbeidsmatig | 6 |
| Vso arbeids-/ praktijkgericht | 7 |
| Vso vmbo bbl | 8,5 |
| Vso vmbo kbl | 8,5 |
| Vso vmbo gl | 10 |
| Vso vmbo tl | 10 |
| Vso vmbo-bk | 8,5 |
| Vso vmbo-gt | 10 |
| Vso vmbo breed | 8,5 |
| Vso havo | 11 |
| Vso vwo | 12 |
| Vso brugklas vmbo/havo | 10,5 |
| Vso brugklas havo/vwo | 11,5 |

| Niveau (b) vanuit so | Uitstroompunten |
|---------------------------------------|------------------------|
| Praktijkonderwijs | 8 |
| Vmbo bbl | 8,5 |
| Vmbo kbl | 8,5 |
| Vmbo gl | 10 |
| Vmbo tl | 10 |
| Vbmo-bk (inclusief en exclusief lwoo) | 8,5 |
| Vmbo-gt (inclusief en exclusief lwoo) | 10 |
| Vmbo breed | 8,5 |
| Havo | 11 |
| Vwo | 12 |
| Brugklas vmbo/havo | 10,5 |
| Brugklas havo/vwo | 11,5 |
| Speciaal onderwijs | 7 |
| Basisonderwijs | 10 |
| Speciaal basisonderwijs | 8 |

NB: De overige niveaus zijn buiten beschouwing gelaten.

Tabel 4: Uitstroompunt per niveau vso-scholen, prestatieanalyse

| Niveau (b) vanuit vso | Uitstroompunten |
|--|------------------------|
| Vso richting dagbesteding belevingsgericht | 5 |
| Vso richting dagbesteding activerend | 5,5 |
| Vso richting dagbesteding arbeidsmatig | 6 |
| Vso richting arbeid/praktijk | 7 |
| Vso vmbo bbl | 8,5 |
| Vso vmbo kbl | 8,5 |
| Vso vmbo gl | 10 |
| Vso vmbo tl | 10 |
| Vso vmbo-bk | 8,5 |
| Vso vmbo-gt | 10 |
| Vso vmbo breed | 8,5 |
| Vso havo | 11 |
| Vso vwo | 12 |
| Vso brugklas vmbo/havo | 10,5 |
| Vso brugklas havo/vwo | 11,5 |
| Praktijkonderwijs | 8 |
| Vmbo bbl | 8,5 |
| Vmbo kbl | 8,5 |
| Vmbo gl | 10 |
| Vmbo tl | 10 |
| Vmbo-bk | 8,5 |
| Vmbo-gt | 10 |
| Vmbo breed | 8,5 |
| Havo | 11 |
| Vwo | 12 |
| Brugklas vmbo/havo | 10,5 |
| Brugklas havo/vwo | 11,5 |
| Vavo | 10,5 |
| MBO niveau 1 | 8 |
| MBO niveau 2 | 9 |
| MBO niveau 3 | 10 |
| MBO niveau 4 | 10 |
| MBO niveau 3/4 | 10 |
| HBO | 11,5 |
| Universiteit | 11,5 |
| HBO/Universiteit | 11,5 |
| Reguliere arbeidsplaats | 8,5 |
| Sociale werkvoorziening | 7 |
| Beschut werk/beschermde werkomgeving | 7 |

| Niveau (b) vanuit vso | Uitstroompunten |
|-------------------------------|-----------------|
| Arbeidstrainingscentrum | 7 |
| Dagbesteding belevingsgericht | 5 |
| Dagbesteding activerend | 5,5 |
| Dagbesteding arbeidsmatig | 6 |

NB: De overige niveaus zijn buiten beschouwing gelaten

Op basis van de waarden uit Tabel 2 en Tabel 3 of Tabel 4 wordt er een *gemiddeld IQ-punt* en een *gemiddeld uitstroompunt* per school gedefinieerd. Het gemiddeld IQ-punt wordt berekend door de som te nemen van het aantal leerlingen per IQ categorie maal het aantal punten in de betreffende categorie, gedeeld door het aantal leerlingen over alle IQ categorieën.

Het gemiddeld uitstroompunt wordt op een vergelijkbare manier berekend, namelijk door de som te nemen van het aantal leerlingen per uitstroomniveau, maal het aantal punten in de betreffende categorie, gedeeld door het totaal aantal uitgestroomde leerlingen.

Bij het gemiddeld IQ-punt worden uitsluitend de categorieën gehanteerd zoals weergegeven in Tabel 2. Bij het gemiddelde uitstroompunt betreffen dit enkel de categorieën zoals weergegeven in Tabel 3 (so) en Tabel 4 (vso).

Vervolgens wordt het gemiddeld IQ-punt in relatie gebracht met het gemiddeld uitstroompunt. Dit gebeurt door het gemiddeld uitstroompunt te verminderen met het gemiddeld IQ-punt. Dit levert het zogenaamde *verschilpunt* op, waarop indicator 2 is gebaseerd.

Anders genoteerd is het verschilpunt:

$$\text{Verschilpunt} = \frac{\sum(\text{UIPb} \cdot \text{Nb})}{n} - \frac{\sum(\text{IQPc} \cdot \text{Nc})}{n}$$

waarbij geldt:

IQpc = IQ-punt per IQ-categorie c

Nc = aantal leerlingen in IQ-categorie c

UIPb = Uitstroompunt per niveau b

Nb = Aantal leerlingen in niveau b

n = Totaal aantal uitgestroomde leerlingen binnen de geldige categorieën (b/c)

Zoals vermeld, is het verschilpunt bepalend voor deze indicator. De grenzen voor de indicator zijn weergegeven in Tabel 5.

Tabel 5: Percentielgrenzen per groep voor indicator IQ i.r.t. behaald uitstroomniveau op school, so en vso, prestatieanalyse

| sector | groep | 25 ^e percentiel | 50 ^e percentiel | 75 ^e percentiel |
|--------|---------------|----------------------------|----------------------------|----------------------------|
| SO | 1) ≤80% IQ<70 | 2,94 | 3,20 | 3,42 |
| SO | 2) >80% IQ<70 | 3,05 | 3,30 | 3,60 |
| VSO | 1) ≤80% IQ<70 | 3,19 | 3,40 | 3,65 |
| VSO | 2) >80% IQ<70 | 3,38 | 3,60 | 3,88 |

4.3 Indicator Plaatsbestending schooljaar 2020-2021 Voorheen indicator Bestending

Gebruikte vragen uit de vragenlijst voor indicator plaatsbestending

| vraag* | so en vso |
|--------|--|
| 8 | Aantal uitstromende leerlingen schooljaar 2020-2021 (>6 weken ingeschreven) |
| 8a | Aantal leerlingen dat <u>nog steeds</u> op het uitstroomniveau aanwezig is* |
| 8b | Aantal leerlingen dat <u>niet meer</u> op het uitstroomniveau aanwezig is* |
| 8c | Aantal leerlingen waarvan <u>niet bekend</u> is of ze wel of niet op het uitstroomniveau aanwezig zijn** |

*Deze vragen hebben hetzelfde nummer in de oude en nieuwe versie van de vragenlijst.

**op 1 oktober 2022

Deze indicator richt zich op het percentage leerlingen dat bestendig is. Met bestendig bedoelen we dat de leerlingen die zijn uitgestroomd in het schooljaar 2020-2021 op 1 oktober 2022 nog steeds op een uitstroomniveau van hetzelfde niveau verblijven (vraag 8a). Het percentage wordt berekend op basis van het totaal aantal uitgestroomde leerlingen in het schooljaar 2020-2021. Hierbij wordt alleen gekeken naar de leerlingen die langer dan 6 weken waren ingeschreven op de school.

De berekening van indicator 3 kan als volgt weergegeven worden:

$$pB = \frac{B}{n} * 100$$

Waarbij geldt:

pB = percentage leerlingen dat bestendig is

B = aantal leerlingen dat bestendig is

n = aantal leerlingen dat uitgestroomd is in schooljaar 2020-2021

Het percentage leerlingen dat bestendig is (**pB**) is bepalend voor deze indicator. De grenzen voor de prestatieanalyse zijn, per groep en onderwijssoort, weergegeven in Tabel 6.

Omdat dit schooljaar bij meer dan 25% van de (v)so-scholen in IQ-groep 2 sprake was van 100% bestendiging, ligt het 75^e percentiel op 100%. Het omslagpunt, waarbij bestendiging 100% is, ligt voor het speciaal onderwijs IQ-groep 2 op 53^e percentiel. In het voortgezet speciaal onderwijs ligt dit omslagpunt voor IQ-groep 2 op het 75^e percentiel.

Tabel 6: Percentielgrenzen per groep voor indicator plaatsbestendiging, so en vso, prestatieanalyse

| sector | groep | 25 ^e percentiel | 50 ^e percentiel | 75 ^e percentiel |
|--------|---------------|----------------------------|----------------------------|----------------------------|
| SO | 1) ≤80% IQ<70 | 80,32 | 90,24 | 97,10 |
| SO | 2) >80% IQ<70 | 83,33 | 92,86 | 100,00 |
| VSO | 1) ≤80% IQ<70 | 63,64 | 78,95 | 87,10 |
| VSO | 2) >80% IQ<70 | 82,95 | 89,44 | 100,00 |

4.4 Indicator Tussentijdse uitstroom 2021-2022

Gebruikte vragen uit de vragenlijst voor indicator tussentijdse uitstroom

| vraag* | so en vso |
|--------|--|
| 6b | Aantal uitgestroomde leerlingen per uitstroomniveau (> 6 weken ingeschreven) |

*Deze vragen hebben hetzelfde nummer in de oude en nieuwe versie van de vragenlijst.

Deze indicator wordt bepaald door de verhouding tussen het percentage leerlingen dat tussentijds uitstroomt naar regulier onderwijs ten opzichte van het percentage leerlingen dat tussentijds uitstroomt naar (voortgezet) speciaal onderwijs. Het betreft uitsluitend leerlingen die langer dan zes weken op de school hebben gezeten.

De gebruikte niveaus zijn weergegeven in Tabel 7.

Tabel 7: Tussentijdse uitstroom (langer dan 6 weken ingeschreven), prestatieanalyse

| | | |
|-----|----------|--|
| SO | Regulier | Regulier basisonderwijs Speciaal basisonderwijs |
| | Speciaal | Speciaal onderwijs |
| VSO | Regulier | Praktijkonderwijs (PrO) Vmbo-bbl Vmbo-kbl Vmbo-bk Vmbo-gl Vmbo-tl Vmbo-gt Vmbo-breed Havo Vwo Brugklas vmbo/havo Brugklas havo/vwo |
| | Speciaal | VSO richting dagbesteding belevingsgericht VSO richting dagbesteding activerend VSO arbeids-/ praktijkgericht VSO richting vmbo-bbl VSO richting vmbo-kbl VSO richting vmbo-bk VSO richting vmbo-gl VSO richting vmbo-tl VSO richting vmbo-gt VSO richting vmbo-breed VSO richting havo VSO richting vwo VSO brugklas vmbo/havo VSO brugklas havo/vwo |

Berekenwijze:

$$pUtr = \frac{Utr}{Utr + Uts} * 100$$

Waarbij geldt:

pUtr = percentage tussentijdse uitstroom naar regulier onderwijs

Utr = aantal leerlingen dat tussentijds naar regulier onderwijs uitstroomt

Uts = aantal leerlingen dat tussentijds naar speciaal onderwijs uitstroomt

pUtr is bepalend voor deze indicator. De percentielgrenzen voor de prestatieanalyse zijn, per groep en onderwijssoort, weergegeven in Tabel 8. Omdat bijna alle leerlingen in groep 2 (>80% IQ<70) uitstromen naar het so (vanuit so) of het vso (vanuit vso) kan er voor deze groep geen grenswaarde worden bepaald op deze indicator. Indicator 4 wordt voor deze groep dan ook buiten beschouwing gelaten, in Tabel 8 is dit aangegeven met 'N.v.t'.

Omdat dit schooljaar bij meer dan 25% van de so-scholen in IQ-groep 1 sprake was van 0% uitstroom naar regulier onderwijs, ligt het 25^e percentiel op 0%. Het omslagpunt ligt op het 35^e percentiel.

Tabel 8: Percentielgrenzen per groep voor indicator tussentijdse uitstroom, so en vso, prestatieanalyse

| sector | groep | 25 ^e percentiel | 50 ^e percentiel | 75 ^e percentiel |
|--------|---------------|----------------------------|----------------------------|----------------------------|
| SO | 1) ≤80% IQ<70 | 13,33 | 33,33 | 72,41 |
| SO | 2) >80% IQ<70 | N.v.t. | N.v.t. | N.v.t. |
| VSO | 1) ≤80% IQ<70 | 0,00 | 25,00 | 57,14 |
| VSO | 2) >80% IQ<70 | N.v.t. | N.v.t. | N.v.t. |

4.5 Indicator Behaald uitstroomniveau regulier onderwijs (so)/vervolgonderwijs (vso) op uw school 2021-2022

Voorheen indicator Einduitstroom

Regulier versus speciaal (so); onderwijs versus arbeid (vso)

Gebruikte vragen uit de vragenlijst voor indicator behaald uitstroomniveau regulier onderwijs (so) / vervolgonderwijs (vso) op uw school

Vraag* so en vso

6b Aantal leerlingen per uitstroomniveau (>6 weken ingeschreven)

*Deze vragen hebben hetzelfde nummer in de oude en nieuwe versie van de vragenlijst.

Deze variabele wordt in het so bepaald door de verhouding tussen het percentage leerlingen dat uitstroomt op het niveau van het regulier voortgezet onderwijs ten opzichte van het percentage dat uitstroomt op het niveau van het voortgezet speciaal onderwijs (vso).

Bij de prestatieanalyse vso betreft dit de verhouding tussen vervolgonderwijs en arbeid. Bij beide schoolsoorten gaat het om leerlingen die zes weken of meer op de school verbleven. Let op: sinds schooljaar 2021-2022 gaat het om het niveau waarop de school de leerlingen heeft gebracht, waar het eerder ging om het niveau waarop de leerlingen aan een volgende stap beginnen (hetzij voorgezet onderwijs na het so, hetzij onderwijs of arbeid na het vso).

De indeling van de niveaus in het so en vso staan weergegeven in Tabel 9.

Tabel 9: Gedefinieerde niveaus einduitstroom, prestatieanalyse

| | Definitie | Uitstroomniveaus |
|----|-----------|---|
| SO | Regulier | Praktijkonderwijs (PrO) Vmbo-bbl Vmbo-kbl Vmbo-bk Vmbo-gl Vmbo-tl Vmbo-gt Vmbo-breed Havo Vwo Brugklas vmbo/havo Brugklas havo/vwo |
| | Speciaal | VSO richting dagbesteding belevingsgericht VSO richting dagbesteding activerend VSO richting dagbesteding arbeidsmatig VSO arbeids-/ praktijkgericht VSO richting vmbo-bbl VSO richting vmbo-kbl VSO richting vmbo-bk VSO richting vmbo-gl VSO richting vmbo-tl |

| | Definitie | Uitstroomniveaus |
|------------|------------|--|
| | | VSO richting vmbo-gt VSO richting vmbo-breed VSO richting havo VSO richting vwo VSO richting brugklas vmbo/havo VSO richting brugklas havo/vwo |
| VSO | Vergoeding | Vavo MBO niveau 1 MBO niveau 2 MBO niveau 3/4 HBO/ Universiteit |
| | Arbeid | Reguliere arbeidsplaats Sociale werkvoorziening Arbeidstrainingcentrum Dagbesteding belevingsgericht Dagbesteding activerend Dagbesteding arbeidsmatig Vrijwilligerswerk |

Berekenwijze:

$$pUer = \frac{Uer}{Uer + Ues} * 100$$

Waarbij geldt:

pUer = percentage einduitstroom naar regulier onderwijs

Uer = aantal leerlingen dat naar regulier onderwijs uitstroomt (eind)

Ues = aantal leerlingen dat naar speciaal onderwijs uitstroomt (eind)

NB: voor het vso kan 'r' vervangen worden door 'v' (vervolgonderwijs) en 's' door 'a' (arbeid).

Het percentage uitstroom naar regulier onderwijs (**pUer**) is bepalend voor deze indicator. In Tabel 10 staan de grenzen per groep aangegeven.

Omdat bijna alle leerlingen in groep 2 (>80% IQ<70) uitstromen naar het vso (vanuit so) of naar arbeid of dagbesteding (vanuit vso) kan er voor deze groep geen grenswaarde worden bepaald op deze eerste indicator. Indicator einduitstroom wordt voor deze groep dan ook buiten beschouwing gelaten, in Tabel 10 is dit aangegeven met 'N.v.t'.

Dit schooljaar was er bij meer dan 25% van de so-scholen in IQ-groep 1 sprake van 0% uitstroom naar regulier onderwijs. Daarom ligt het 25^e percentiel op 0%. Het omslagpunt ligt op het 27^e percentiel.

Tabel 10: Percentielgrenzen per groep voor indicator behaald uitstroomniveau regulier onderwijs (so) / vervolgonderwijs (vso) op uw school, einduitstroom, so en vso, prestatieanalyse

| sector | groep | 25 ^e percentiel | 50 ^e percentiel | 75 ^e percentiel |
|--------|---------------|----------------------------|----------------------------|----------------------------|
| SO | 1) ≤80% IQ<70 | 0,00 | 14,29 | 32,52 |
| SO | 2) >80% IQ<70 | N.v.t. | N.v.t. | N.v.t. |
| VSO | 1) ≤80% IQ<70 | 11,24 | 58,26 | 84,38 |
| VSO | 2) >80% IQ<70 | N.v.t. | N.v.t. | N.v.t. |

Bijlage I: Voorbeeld

Onderstaand wordt een voorbeeld uitgewerkt van de prestatieanalyse SO.

Een school voor speciaal onderwijs (so) met minder dan 80% leerlingen met een IQ tot 70 (groep 1) heeft in het schooljaar 2021-2022 haar leerlingen laten uitstromen naar de volgende niveaus:

Tabel 11: *Uitstroom voorbeeldschool in schooljaar 2021-2022*

| Niveau | Aantal leerlingen |
|--|-------------------|
| Speciaal onderwijs | 2 |
| Basisonderwijs | 3 |
| Speciaal basisonderwijs | 1 |
| Vso richting dagbesteding belevingsgericht | 0 |
| Vso richting dagbesteding activerend | 0 |
| Vso richting dagbesteding arbeidsmatig | 1 |
| Vso arbeids-/ praktijkgericht | 7 |
| Vso richting vmbo-bk | 2 |
| Vso richting vmbo-gt | 2 |
| Vso richting havo | 2 |
| Vso richting vwo | 0 |
| Vso brugklas vmbo/havo | 0 |
| Vso brugklas havo/vwo | 0 |
| Praktijkonderwijs | 2 |
| Vmbo-bk (inclusief en exclusief lwoo) | 0 |
| Vmbo-gt (inclusief en exclusief lwoo) | 0 |
| Havo | 0 |
| Vwo | 0 |
| Brugklas vmbo/havo | 0 |
| Brugklas havo/vwo | 0 |
| Buitenland | 1 |
| Totaal | 23 |

Deze uitgestroomde leerlingen zijn onder te brengen in de volgende categorieën naar IQ:

Tabel 12: *IQ van de uitgestroomde leerlingen in schooljaar 2021-2022 van de voorbeeldschool, naar categorie*

| IQ categorie | Aantal leerlingen |
|---------------|-------------------|
| > 120 | 0 |
| 111-120 | 1 |
| 90-110 | 4 |
| 80-89 | 7 |
| 70-79 | 7 |
| 50-69 | 3 |
| 35-49 | 0 |
| <35 | 0 |
| Onbekend | 1 |
| Totaal | 23 |

In het schooljaar ervoor (2020-2021) had deze school 22 leerlingen die uitstroonden. Van deze leerlingen is de bestending op peildatum 1 oktober 2022 als volgt:

Tabel 13: *Bestending van leerlingen (cohort 2020-2021) op 1 oktober 2022 van de voorbeeldschool*

| Bestending | Aantal leerlingen |
|--|-------------------|
| Op 1 oktober 2022 nog steeds op het uitstroomniveau | 17 |
| Op 1 oktober 2022 niet meer op het uitstroomniveau | 4 |
| Onbekend of zij zich op 1 oktober 2022 nog op het uitstroomniveau bevinden | 1 |
| Totaal | 22 |

Tabel 14: Uitstroom op niveau ontwikkelingsperspectief 2021-2022 van de voorbeeldschool

| Ontwikkelingsperspectief | Aantal leerlingen |
|--|-------------------|
| Onder het niveau dat was vastgesteld in het ontwikkelingsperspectief | 16 |
| Op het niveau dat was vastgesteld in het ontwikkelingsperspectief | 3 |
| Boven het niveau dat was vastgesteld in het ontwikkelingsperspectief | 2 |
| Onbekend | 0 |
| Totaal | 23 |

Indicator behaald uitstroomniveau op school conform OPP

Deze indicator kijkt naar het percentage leerlingen dat uitstroomt op het niveau dat is vastgesteld in het ontwikkelingsperspectief. Dit percentage is te berekenen door het aantal leerlingen dat is uitgestroomd op het ontwikkelingsperspectief te delen door het aantal leerlingen dat is uitgestroomd op, onder of boven het ontwikkelingsperspectief en dit te vermenigvuldigen met 100. In het geval van de voorbeeldschool is dit:

Percentage bestendigd: $(16/23) \cdot 100 = 69,57\%$.

Indicator IQ in relatie tot behaald uitstroomniveau op school

Bij de bepaling van deze indicator wordt naast de uitstroom ook gebruik gemaakt van het IQ van de uitgestroomde leerlingen. Dit resulteert in een gemiddeld uitstroompunt en een gemiddeld IQ-punt, die samen tot een verschilpunt leiden.

Voor de voorbeeldschool met 23 leerlingen wordt het gemiddeld IQ-punt als volgt berekend. Voor elke IQ-categorie is bekend hoeveel van de uitgestroomde leerlingen zich hierin bevinden. Er is in dit voorbeeld dus 1 leerling met een IQ tussen de 115 en 129 en er zijn 4 leerlingen met een IQ tussen de 100 en de 114, et cetera (zie Tabel 12). Vervolgens is per IQ-categorie het aantal leerlingen vermenigvuldigd met het IQ-punt (Tabel 15) dat bij de categorie hoort. In het voorbeeld dus $1 \text{ (leerling)} \cdot 7 \text{ (IQ-punt)} = 7$; $4 \cdot 6 = 24$, etc. Dit is weergegeven in de laatste kolom. Vervolgens worden deze waarden bij elkaar opgeteld, wat in het voorbeeld dus de waarde '103' oplevert. Deze school heeft dus een totaal IQ-punt van 103.

Er wordt echter verder gerekend met het *gemiddeld* IQ-punt. Hiervoor wordt het totaal IQ-punt gedeeld door het aantal uitgestroomde leerlingen waarvan het IQ bekend is (in het voorbeeld 22). Hiermee is het gemiddeld uitstroompunt dus $103/22 = 4,68$.

Tabel 15: IQ punten van de voorbeeldschool

| IQ categorie | IQ | | |
|---------------|---------|-------------------|---------------------|
| | IQ punt | aantal leerlingen | IQ punt * aantal II |
| > 120 | 8 | 0 | 0 |
| 111-120 | 7 | 1 | 7 |
| 90-110 | 6 | 4 | 24 |
| 80-89 | 5 | 7 | 35 |
| 70-79 | 4 | 7 | 28 |
| 50-69 | 3 | 3 | 9 |
| 35-49 | 2 | 0 | 0 |
| <35 | 1 | 0 | 0 |
| Totaal | | 22 | 103 |
| Onbekend* | - | 1 | - |

*wordt bij de berekening van het gemiddelde IQ-punt buiten beschouwing gelaten

Op eenzelfde wijze wordt het gemiddelde uitstroompunt berekend. De 23 leerlingen van de voorbeeldschool zijn uitgestroomd naar niveaus, weergegeven in Tabel 16.

Tabel 16: Uitstroompunten van de voorbeeldschool

| Uitstroom | | | |
|--|----------------------|--------------------------|---------------------------------|
| niveau | Uitstroompunt | aantal leerlingen | punt * aantal leerlingen |
| Speciaal onderwijs | 7 | 2 | 14 |
| Basisonderwijs | 10 | 3 | 30 |
| Speciaal basisonderwijs | 8 | 1 | 8 |
| Vso richting dagbesteding belevingsgericht | 5 | 0 | 0 |
| Vso richting dagbesteding activerend | 5,5 | 0 | 0 |
| Vso richting dagbesteding arbeidsmatig | 6 | 1 | 6 |
| Vso arbeids-/ praktijkgericht | 7 | 7 | 49 |
| Vso richting vmbo- bk | 8,5 | 2 | 17 |
| Vso richting vmbo- gt | 10 | 2 | 20 |
| Vso richting havo | 11 | 2 | 22 |
| Vso richting vwo | 12 | 0 | 0 |
| Vso brugklas vmbo/havo | 10,5 | 0 | 0 |
| Vso brugklas havo/vwo | 11,5 | 0 | 0 |
| Praktijkonderwijs | 8 | 2 | 16 |
| Vmbo-bk | 8,5 | 0 | 0 |
| Vmbo-gt | 10 | 0 | 0 |
| Havo | 11 | 0 | 0 |
| Vwo | 12 | 0 | 0 |
| Brugklas vmbo/havo | 10,5 | 0 | 0 |
| Brugklas havo/vwo | 11,5 | 0 | 0 |
| Totaal | | 22 | 182 |
| Buitenland* | - | 1 | - |

*wordt bij de berekening van het gemiddelde uitstroom-punt buiten beschouwing gelaten

Hierbij wordt het aantal leerlingen per niveau vermenigvuldigd met het aantal uitstroompunten dat bij dit niveau hoort. Vervolgens worden deze bij elkaar opgeteld, wat het totaal uitstroompunt voor deze school oplevert, namelijk 182. Dit wordt vervolgens weer gedeeld door het aantal uitgestroomde leerlingen (binnen de geldige categorieën): $182/22 = 8,27$. Dit is het gemiddelde uitstroompunt.

In de laatste stap wordt het gemiddeld IQ-punt in verband gebracht met het gemiddeld uitstroompunt op de volgende manier: Gemiddeld Uitstroompunt – (minus) IQ-punt = verschilpunt. Hiermee komt het verschilpunt in dit voorbeeld op $8,27 - 4,68 = 3,59$

Indicator plaatsbestendingig

Bij deze indicator wordt gekeken naar het percentage uitgestroomde leerlingen van het cohort 2020-2021 dat bestendig is. Dit percentage is te berekenen door het aantal leerlingen dat is bestendig te delen door het totaal aantal uitgestroomde leerlingen en dit te vermenigvuldigen met 100. In het geval van de voorbeeldschool is dit:

Percentage bestendig: $(17/22)*100 = 77,27\%$.

Indicator tussentijdse uitstroom

Deze indicator gaat in op de verhouding 'regulier' en 'speciaal' onderwijs bij de tussentijdse uitstroom. Onder deze niveaus vallen: speciaal onderwijs (uitstroom 'speciaal'), basisonderwijs en speciaal basisonderwijs (beide uitstroom 'regulier').

De indicator is gebaseerd op het percentage tussentijdse uitstroom naar regulier onderwijs. Dit percentage wordt berekend door het aantal leerlingen dat tussentijds is uitgestroomd naar regulier onderwijs te delen door het totaal aantal tussentijds uitgestroomde leerlingen en dit te vermenigvuldigen met 100. In het voorbeeld leidt dit tot (zie Tabel 11):

$(4/6)*100 = 66,7\%$

Indicator behaald uitstroomniveau regulier onderwijs/vervolgonderwijs op uw school

Deze indicator betreft bij so het percentage leerlingen dat door de school gebracht is op het niveau van regulier onderwijs, ten opzichte van speciaal onderwijs. De uitstroomniveaus praktijkonderwijs tot en met brugklas havo/vwo in Tabel 11 worden bij het so gezien als reguliere einduitstroom. De uitstroomniveaus binnen het vso (alle niveaus) worden gezien als einduitstroom naar speciaal onderwijs.

In totaal stromen in dit voorbeeld 2 leerlingen uit naar het regulier onderwijs en 14 leerlingen uit naar het speciaal onderwijs. Het percentage leerlingen dat uitstroomt naar regulier onderwijs is:

$$(2/16)*100 = \mathbf{12,5\%}$$